

L'Urc' de Pedrolo

A cavall de l'Urgell i la Segarra, Tàrraga és una ciutat que ha prosperat enormement en els darrers trenta anys, aprofitant la migdiada històrica dels pobles de la vora. A més, ha tingut l'encert de blanquejar els diners grassos amb passades de vernís cultural i només cal dos exemples per a argumentar-ho: l'embranchida de la Fira del Teatre i un nadó acabat de sortir de l'ou: *Urc (monografies literàries de Ponent)*. En el primer número, *Urc* repassava l'actualitat de les lletres a ponent i s'adreça, en el segon, a Manuel de Pedrolo, un dels targarins més il·lustres de la galeria municipal.

L'*Urc* de Pedrolo és riquíssim en matisos i aportacions que no fa al cas ara de detallar. Manllevo, només, unes ratlles de l'article de Ma. Aurèlia Capmany: "He arribat a la conclusió que Manuel de Pedrolo és un extraordinari novel·lista amb una obra tan extensa que ha ofegat, inquietat, molestat els normals comentaristes de la nostra lletra impresa. Llegir Pedrolo no és fàcil i no ho és, no sols perquè aclapara el lector fidel amb la seva obra abundant, sinó perquè defuig els tòpics, renega de si mateix per canviar de rumb estrictament literari, mentre es manté amb una absoluta fidelitat ideològica". Hi estic d'acord. Només hi afegiria la torna que, a hores d'ara, Manuel de Pedrolo és una llosa, pesada i aclapadora, sobre la consciència col·lectiva de la cultura catalana. I les raons són tan òbvies com el fet que Pedrolo s'hagi convertit, aquest darrers anys, en un escriptor ignorat i absent, dos adjectius que, a parer meu, magnifiquen la injustícia fins

a l'alçada d'un campanar. I és això: 1) Perquè l'obra enorme, dispersa i desigual de Pedrolo ha estat un dels taulons de salvament en el naufragi de la postguerra. 2) Perquè, per un grapat d'anys, fou el referent per excel·lència i un mestre de lectura de moltes generacions perdudes. 3) Perquè ha estat el primer a treballar una literatura

al servei d'una normalitat que calia afirmar, encara que fos enganyosa. 4) Perquè les seves actituds ideològiques no han conegut la renúncia ni s'ha apuntat mai al poti-poti dels pactismes polítics. 5) Perquè en el conjunt de la seva obra —que és desigual— hi ha una dotzena de títols importants per a ell mateix i per a la narrativa catalana contemporània.

Es poden trobar més arguments, però aquests ja fan el pes. Repasseu, però, els papers de crítica publicats en els darrers cinc anys i us adonareu que Pedrolo hi és, com qui diu, absent. Dit d'un altra manera: som capaços de perdre el cap per un barbamec autor de quatre versos mal comptats i ens manca en canvi, capacitat per a mirar enrere: veure d'on venim i el treball que, de temps enrere, anem fent.

Urc és una primera aposta per recuperar Pedrolo i planteja, alhora, la necessitat de rellegir-lo. Ara i aquí, aquest és un dels reptes: l'esforç de rellegir Pedrolo i veure, exactament, què en surt.

Isidor Cònsul